

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบปลายภาค ประจำภาคการศึกษาที่ 1

วันที่ 13 ตุลาคม 2548

วิชา 215-241 Mechanics of Fluids I

ประจำปีการศึกษา 2548

เวลา 13.30-16.30 น.

ห้อง R200, R300

คำสั่ง

- ข้อสอบมีทั้งหมด 6 ข้อ ให้ทำทุกข้อ
- ให้ทำในตัวข้อสอบนี้ ให้เขียนคำตอบได้ทั้ง 2 หน้า
- ห้ามนำเอกสารใด ๆ เข้าห้องสอบ

กำหนดให้

- ความหนาแน่นของน้ำเท่ากับ $1,000 \text{ kg/m}^3$
- ค่าความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก $g = 9.81 \text{ m/s}^2$
- ค่าความหนืดสัมบูรณ์ของน้ำ $\mu = 1.02 \times 10^{-3} \text{ Pa}\cdot\text{s}$

อ.กำฤทธิ อูทาร์พันธุ์

อ.จันทกานต์ ทวีกุล

อ.พุทธิพงศ์ แสนสบาย

อ.ชยุตม์ นันทดุสิต

ผู้ออกข้อสอบ

ข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	20	
2	20	
3	20	
4	20	
5	20	
6	20	
คะแนนรวม	120	

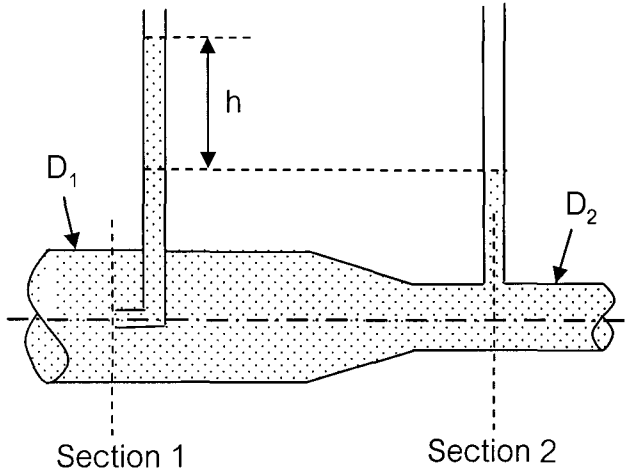
ชื่อ-สกุล.....

รหัส.....

สังกัดหลักสูตรวิศวกรรม.....

ตอน.....

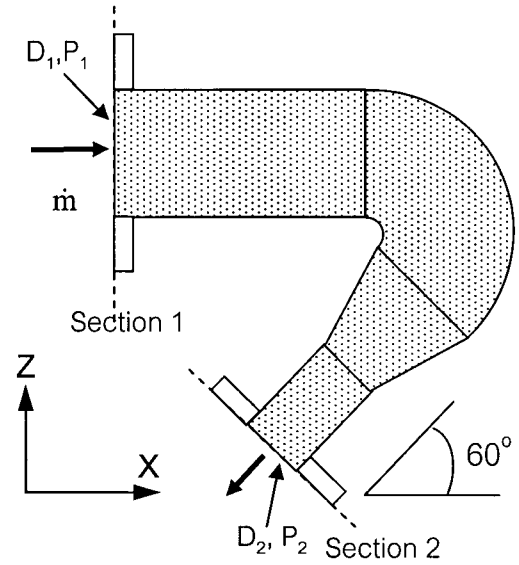
ข้อที่ 1) น้ำไหลผ่าน Venturi meter ซึ่งมี stagnation และ static pressure tube ติดตั้งกับท่อที่หน้าตัด (1) และ (2) ตามลำดับดังรูป จงหาอัตราการไหลเชิงมวลของน้ำในท่อ (m) ถ้าเส้นผ่าศูนย์กลางกลางของท่อตรงหน้าตัด (1) มีค่า $D_1 = 100$ mm, เส้นผ่าศูนย์กลางกลางของท่อตรงหน้าตัด (2) มีค่า $D_2 = 50$ mm, ผลต่างของระดับน้ำในหลอดเป็น $h = 200$ mm และให้น้ำมีคุณสมบัติเป็นของไหลอุดมคติ

ข้อที่ 2) น้ำไหลแบบคงตัวผ่านท่อที่มีการเปลี่ยนพื้นที่หน้าตัดดังรูป ถ้าที่หน้าตัด (1) มีความดันสัมบูรณ์ $P_1 = 250 \text{ kPa (abs)}$, เส้นผ่าศูนย์กลางกลาง $D_1 = 150 \text{ mm}$, และที่หน้าตัด (2) มีเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง $D_2 = 80 \text{ mm}$ และอัตราการไหลของน้ำ ($\dot{m}$) เท่ากับ 45 kg/s หากท่อวางอยู่ในแนวราบ โดยมีน๊อตยึดหน้าแปลน เพื่อตรึงท่อเอาไว้ และน้ำมีคุณสมบัติ

เป็นของไหลอุดมคติ จงหา

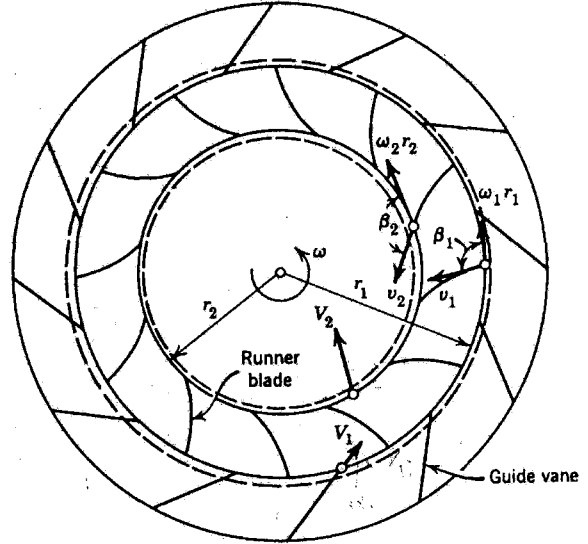
- 2.1 ความดันสัมบูรณ์ P_2
- 2.2 แรงในแนว X สำหรับยึดท่อให้อยู่นิ่ง
- 2.3 แรงในแนว Z สำหรับยึดท่อให้อยู่นิ่ง

ข้อที่ 3) Reaction turbine ตัวหนึ่ง มีรัศมี $r_1 = 2.0$ m , $r_2 = 1.0$ m และความหนาของใบ $b = 0.5$ m เท่ากันตลอด มุมของใบพัดตรงทางเข้า (β_1) คือ 60° และมุมของใบพัดตรงทางออก (β_2) คือ 150° โดยมีอัตราการไหลของน้ำ 10 m³/s หากมุมของ Guide vane (มุมของน้ำเข้าสู่ turbine) คือ 15° (ให้น้ำมีคุณสมบัติเป็นของไหลอุดมคติ)

จงคำนวณหา

- 1) ความเร็วรอบของ turbine, N (rpm)
- 2) Torque ที่กระทำต่อ runner
- 3) กำลังที่ได้จาก Turbine
- 4) ผลต่างความดันของน้ำเมื่อผ่าน runner

ข้อที่ 4) ความสัมพันธ์ของความดันที่สร้างโดยปั๊ม (ΔP) กับตัวแปรอิสระได้แก่ อัตราการไหลเชิงปริมาตร (Q), ความเร็วเชิงมุม (ω), เส้นผ่าศูนย์กลางของใบพัด (D), และ คุณสมบัติของของไหล เช่น ความหนาแน่น (ρ), และ ความหนืด (μ) เป็นดังนี้ $\Delta P = f(Q, \omega, D, \rho, \mu)$

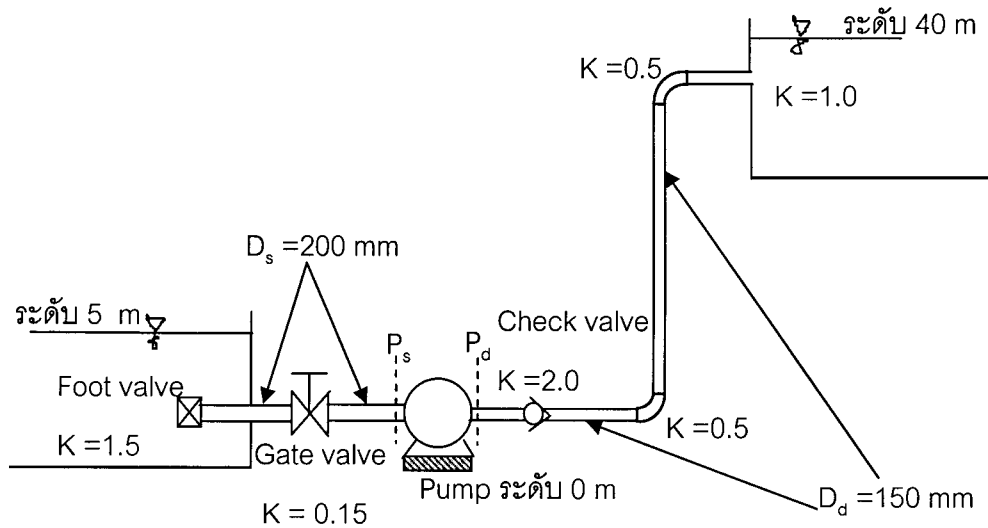
ให้ใช้ dimensional analysis หาความสัมพันธ์ระหว่างความดันที่สร้างโดยปั๊ม กับตัวแปรอิสระต่างๆ ข้างต้น (ใช้มิติปฐมภูมิ MLT และใช้ ρ, ω, D เป็นตัวแปรซ้ำ)

การทดสอบกับปั๊มจำลอง (model) ที่ความเร็วรอบ 1500 rpm โดยมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของปั๊มจำลอง 0.20 m ด้วยอัตราการไหล 0.03 m³/s จะมีความดันที่สร้างโดยปั๊ม (ΔP_{model}) เป็น 100 kPa

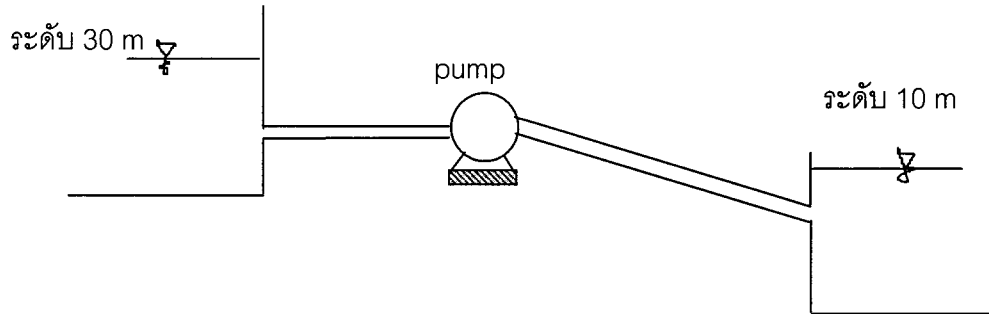
หากปั๊ม prototype ที่มีลักษณะเดียวกัน มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของปั๊มเท่ากับ 0.3m ในความคล้ายคลึงกันของสมรรถนะระหว่าง prototype กับ model จงหาความดันที่สร้างโดยปั๊ม ($\Delta P_{\text{prototype}}$), ความเร็วรอบ และ อัตราการไหล ของปั๊ม prototype (เมื่อ ปั๊ม model และ prototype ทดสอบกับของไหลชนิดเดียวกัน)

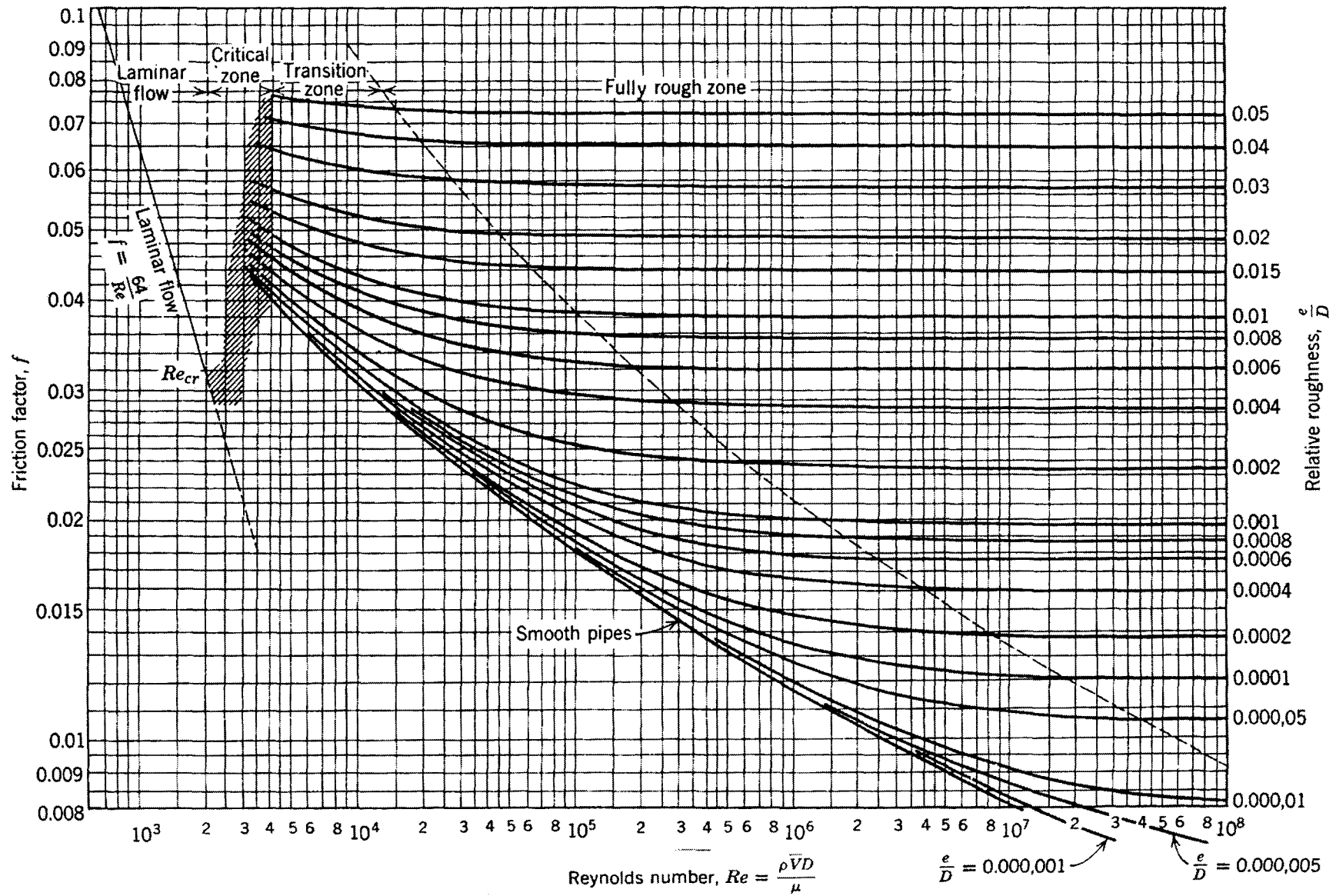
ข้อที่ 5) น้ำถูกสูบจากถังพักซึ่งมีระดับน้ำสูงกว่าปั๊ม 5 m ด้วยอัตรา $0.06 \text{ m}^3/\text{s}$ ขึ้นไปเก็บที่ถังน้ำบนดาดฟ้าของตึก ซึ่งสูงกว่าปั๊ม 40 m หากท่อในระบบเป็นท่อ PVC (smooth pipe) โดยท่อตรงช่วงทางดูดยาว 10 m และมีเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง (D_s) 200 mm ส่วนด้านจ่ายท่อมีความยาวรวม 60 m และมีเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง (D_d) 150 mm

- จงหา ก) ความดันสัมบูรณ์ด้านทางดูดของปั๊ม (P_s)
- ข) ความดันสัมบูรณ์จ่ายของปั๊ม (P_d)
- ค) กำลังที่ใช้ขับปั๊ม

ข้อ 6) ท่อส่งน้ำมัน (s.g. = 0.72, $\mu = 1.3 \times 10^{-3}$ Pa.s) ระหว่างถังเก็บขนาดใหญ่สองแห่ง เป็นท่อเหล็ก (Galvanized Iron, $e = 0.1$ mm.) เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.25 m โดยใช้ปั๊มขนาด 75 kW ซึ่งจะต้องเดินท่อ ยาว 1,500 m และมีความสูญเสียรองรวม $K = 10.0$ จงหาอัตราการไหลของน้ำมัน

DIMENSIONS OF FLUID-MECHANICS PROPERTIES

Quantity	Symbol	Dimensions	
		{ MLT }	{ FLT }
Length	L	L	L
Area	A	L ²	L ²
Volume	V	L ³	L ³
Velocity	v	LT ⁻¹	LT ⁻¹
Speed of sound	a	LT ⁻¹	LT ⁻¹
Volume flow	Q	L ³ T ⁻¹	L ³ T ⁻¹
Mass flow	$\dot{m}$	MT ⁻¹	FTL ⁻¹
Pressure, stress	P, σ	ML ⁻¹ T ⁻²	FL ⁻²
Strain rate	ϵ	T ⁻¹	T ⁻¹
Angle	θ	None	None
Angular velocity	ω	T ⁻¹	T ⁻¹
Viscosity	μ	ML ⁻¹ T ⁻¹	FTL ⁻²
Kinematic viscosity	ν	L ² T ⁻¹	L ² T ⁻¹
Surface tension	σ	MT ⁻²	FL ⁻¹
Force	F	MLT ⁻²	F
Moment , Torque	M	ML ² T ⁻²	FL
Power	P	ML ² T ⁻³	FLT ⁻¹
Work, energy	W, E	ML ² T ⁻²	FL
Density	ρ	ML ⁻³	FL ⁻⁴ T ⁻²